

KURIER CZESTOCHOWSKI

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z przesyłką pocztową 6.- zł, z odnośnikiem do domu 5.- zł, dla odbierających pismo za miejscem 4.50 zł. — Cena pojedynczego numeru 20 groszy. — Gazeta ukazuje się codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt. W wypadku działania siły wyższej lub innych czynników, administracja pisma nie jest zobowiązana do przesyłania innego wydawnictwa w zamian za niedostarczone.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZESTOCHOWA, III ALEJA NR 52, TELEFON 22-45. Godziny przyjęć Redakcji: codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 13-iej do godz. 18-iej. Naczelna, a /nie zamówione przez Redakcję reklamy, będą wyrażane autorem jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przyszłej swobodnie.

CENY OGŁOSZEŃ: według cennika Nr 1: za wiersz milimetrowy w części ogłoszeniowej 36 gr. Za ogłoszenia dla poszukujących pracy oraz ogłoszenia rodzinne, ceny niższe. Drobne ogłoszenia: za słowo 24 gr. Wyraży ponad 15 liter liczą się podwójnie. Nagłówki (tłustym drukiem, najwyżej dwa) 40 gr. za wyraz. — Oplaty dodatkowe: Ogłoszenia umieszczone w miejscu specjalnie wskazanym — 25 procent drożej. Ogłoszenia, których wykonanie przedstawia szczególne techniczne trudności, 25 proc. drożej. Przy ogłoszeniach kilkakrotnych rabat. Termin przyjmowania ogłoszeń do najbliższego wydania: godz. 18-ia po południu. Konta bankowe: Poczta Konto Ochoł: Warszawa Nr 636. Emissionsbank, Oddział w Częstochowie, K. E. O. w Częstochowie.

Nr 198

Częstochowa, niedziela 24 sierpnia 1941 r.

Rok III (XXXVI)

Minęły dwa miesiące kampanii na Wschodzie

Walki odbywają się głęboko w kraju nieprzyjacielskim Codziennie przybywa zdobytego terenu

**Armia Budiennego rozbita — Pościg na całej długości frontu — Sowietkie ośrodki przemysłowe zniszczone — Operacje w pełnym toku
Wzięło do niewoli 1 250 000 jeńców — Zdobyło lub zniszczone 14 000 wozów pancernych i 15 000 armat — Zniszczono 11 250 samolotów sowieckich**

Z Głównej Kwatery Kancelarza Mikera, 23 sierpnia. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych podała w dniu 22 sierpnia r. b.:

Po dwóch miesiącach trwania kampanii na wschodzie niemieckie siły zbrojne i ich sprzymierzeńcy stoja w niezłomnej sile głęboko w kraju nieprzyjacielskim. Na całym froncie operacje są w pełnym toku.

Na Ukrainie południowej przeciwnik jest usuwany z ostatnich punktów oparcia nad Dnieprem w sposób planowy i wśród najcięższych dla niego strat. Na północny zachód od Kijowa nieprzyjacieli uchodzi poza Dniepr. W rejonie na wschód od Homla kontynuują się pościgi za pobitym nieprzyjacielem. Na froncie pod Leningradem i w Estonii wojska nasze wśród ciągłych walk posuwają się stale naprzód. Również wskutek ataków na froncie fińskim po obu stronach Jeziora Ładoga z dobywa się codziennie nowy teren. W szeregu ciężkich bitew wyniszczających poniosła sowiecka siła zbrojna nie dające się wyobrazić krwawe straty. Od początku kampanii do tego czasu wzięto do niewoli ponad 1.250.000 jeńców, zdobyto lub zniszczono 14.000 pancernych wozów bojowych i 15.000 armat. Lotnictwo sowieckie straciło łącznie 11.250 samolotów, z czego zniszczono na ziemi 5.638, resztę zaś w walkach powietrznych i przez artylerię przeciwlotniczą.

Ponadto już obecnie wyrządzono dowództwu nieprzyjacielskiemu bardzo poważne szkody wskutek odebrania ważnych okręgów przemysłowych i surowcowych.

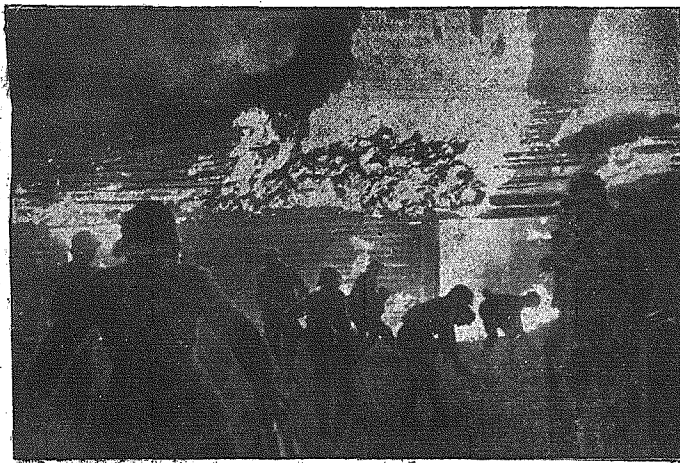
U wschodnich wybrzeży brytyjskich uszkodzono lotnictwo w czasie ubiegłej nocy esnymi bombami dwa frachtowce nieprzyjacielskie. Nad wybrzeżem Kanalu, również w dniu wczorajszym, załamały się próby ataku lotnictwa brytyjskiego. Myśliwcy i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły 26, a artyleria marynarki 3 samoloty nieprzyjacielskie. Pewien łamacz zapór marynarki wojennej zestrzelił koło wybrzeża atlantyckiego jeden brytyjski samolot bojowy. W Afryce północnej niemieckie samoloty bojowe celnymi bombami trafiły dwa lekkie krążowniki brytyjskie koło Sidi el Barani. W Tobruku obrzucono bombami wszelkich kalibrów wydobywane oddziały i materiały. 3 brytyjskie samoloty myśliwskie zostały zestrzelone w walkach powietrznych. Nieprzyjacieli nie nadleciał ani za dnia, ani podczas nocy nad teren Rzeszy.

Piotrogród zamieniono w wielki obóz wojenny

Moskiewska służba informacyjna: „Miasto Lenina nie odda się w niewolę” — Nawoływanie do partyzanckiej obrony — Ćwiczenia w rzucaaniu cocktail'i Molotowa

Berlin, 23 sierpnia. — Moskiewska służba informacyjna podała w ub. czwartek następujący raport z Piotrogradu (Leningrad), z którego treści wynikało, że bolszewicy władcy — mimo przykrych przykładów jakich dała Warszawa i szereg innych miast — są gotowi poświęcić ludność tego milionowego miasta portowego, rzucając ją w otchłań potwornej walki partyzanckiej.

Jak wynikało z tego raportu, miasto zamienione zostało w wielki obóz wojenny. Wydano zarządzenie mające na celu stawianie oporu i obronę miasta do ostatniej kropli krwi. W rezerwatach tym m. in. powiekszono z emfazy, że „miasto Lenina będzie koryską rewolucji nie odda się w niewolę nieprzyjacielską. Gdy nadejdzie dzień, wystąpi „niszczyielskie batalio-

Wojna i jej ślepy los. — Wioska rosyjska dostała się w ręce niemieckie. Natychmiast śpieszą zdobywcy gasić pożary, wzniecone w walce.

dziwa twierdzą obronna. Tymi środkami i ramie w ramie z żołnierzami armii sowieckiej walczyć będzie ludność miasta w szeregu obrony ludowej z wrogiem.

HAYE U HULLA

Protest przeciwko niesmacznym metodom

Nowy Jork, 23 sierpnia. — W toku rozmowy z sekretarzem stanu Hullem, francuski ambasador Henry Hays wyraził swe ubolewanie z powodu nieposzanowania osoby marszałka Pétaina, jako głowy państwa francuskiego, przez zamieszczenie jego karykatury na łamach dzienników amerykańskich.

Czyżby zginął?

Tajemnicze wycieczki Roosevelta Juniora

Nowy Jork, 23 sierpnia. — Rozgłoszenia radiowa w Bostonie donosi o nagłym zniknięciu syna prezydenta Roosevelta, kapitana Elliota Roosevelta, który ostatnio przebywał w Londynie. Przybył on do hotelu, w którym się zatrzymał i po zostawieniu w nieładzie płaszcza na biurku, pokój opuścił i później nie widziano go już w gmachu hotelu. Według opowiadań, miał on ostatnią noc spędzić w domu Churchilla. Ambasada Stanów Zjednoczonych jest jednak przekonana, że kapitan Roosevelt niebawem powinien się tam zjawić.

Odbudowa administracji

Kraków, w sierpniu.

Jesień 1939 roku postawiła władze niemieckie w zdobytych terenach polskich — przed bardzo wielkimi i trudnymi zadaniami. Chodziło bowiem o to, by w kraju, po którym przeszła krótką wprawdzie, lecz niemniej gwałtowna nawała wojenna, odbudować od podstaw wszelkie bez wyjątku dziedziny życia społecznego.

Z właściwą narodości niemieckiemu konsekwencją działania przystąpiły, wpiętych władze wojskowe, a następnie władze cywilne do dzieła odbudowy. Ustrój Generalnego Gubernatorstwa opiera się na dekretych Wodza i Kancelarza Rzeszy Niemiec z dnia 12 października 1939 roku, w którym upoważniono Generalnego Gubernatora do wydawania rozporządzeń dla podległego mu obszaru. Na podstawie tego ogólnego upoważnienia Generalny Gubernator względnie z jego polecenia podwładne mu czynnik wydały w ciągu blisko dwuletniego istnienia Generalnego Gubernatorstwa szereg aktów ustawodawczych, regulujących wszelkie odcinki życia prawnego tego obszaru.

Przyjęto przede wszystkim bardzo ważną zasadę prawną, w myśl której dotychczasowe prawo polskie zachowuje swą moc obowiązującą, o ile nie jest ono sprzeczne z przebiegiem administracji przez władze niemieckie. W ten sposób nawiązano do istniejących norm prawnych, które ulegały jedynie stopniowym zmianom, zależnie od wymagań nowych warunków prawnospołecznych.

Na czele Generalnego Gubernatorstwa stoi Generalny Gubernator z siedzibą w Krakowie. Jego organem wykonawczym jest Rząd Generalnego Gubernatorstwa z Sekretarzem Stanu na czele. Rząd dzieli się według resortów na

Głównie Wydziały, a te z kolei na wydziały. Obszar Generalnego Gubernatorstwa podzielony jest na cztery Okręgi (Distrykty), a mianowicie: Kraków, Lublin, Radom i Warszawa, do których należą: Kraków, Lublin, Warszawa, do Okręgu Górnego, obecnie nowo utworzonego, czyli Gubernator, który imieniem Generalnego Gubernatora kieruje całą administracją Okręgu. Do pomocy Gubernatora przydzielony jest tzw. Urząd Gubernatora, odpowiadający w swym rozrachunkowaniu miejscowości podziałowi Rządu Generalnego Gubernatorstwa. Okręgi dzielą się z kolei na powiaty wiejskie tzw. starostwa powiatowe i powiaty miejskie tzw. starostwa miejskie, czyli miasta wydzielone. Na czele starostwa powiatowego stoi starosta powiatowy, podobnie jak na czele starostwa miejskiego (miasta wydzielonego) stoi starosta miejski — obaj podlegli bezpośrednio Szefowi Okręgu. Starostowie — tak powiatowi jak i miejscy — kierują ogólną administracją na podległych im obszarach. Zarządem gminy (wsi, miasta, powiatu miejskiego) kieruje wyłącznie odpowiedzialny burmistrz, któremu do pomocy dodano, zależnie od wielkości miejscowości, pięciu do dziesięciu doradców, powołanych z pośród mieszkańców danej miejscowości. Burmistrz winien należeć do przeważającej w gminie grupy wyznaniowej; podlega on samowładzysu miastowemu wydzielonemu, a w miastach starostwa miejskiego miejscy urzędownicy zostali dla niektórych większych miast (są to: Warszawa, Warszawa, Radom, Lublin, Czerwona, Przemysł, Niemce i Kielce). W gminach zbiorowych utworzonych według prawa polskiego, zachowano instytucje wójtów, do których odnosa się odpowiednie przepis o burmistrzach.

Prokurację z piśmiennymi załącznikami.
Prokuracja (zakreślono) wyżej ściśle administracyjnie
odbudowy, kraju, na szczególnej uwagę
zasługująco również, niniejszym, regulacji,
niezależnie od dziedziny, z tego samego.
W dziedzinie wyznaczenia sprawiedliwości
stawiono dotychczasowy ustrój sądownictwa
polskiego (z wyjątkiem Sądu Najwyższego, który
nawet nie istnieje), a ponadto utworzono są-
downictwo niemieckie dla obywateli niemieckich
lub osób, przynależnych do Narodu Niemieckiego.
Ostatnio odnośnie przysięg zostały również
rozciągnięte na nowo przypisany obszar
Galicji, gdzie poza tym dopuszczony został
prócz języka niemieckiego i polskiego – rów-
nież język ukraiński, jako język urzędowy. Są-
dy polskie stoją dawne prawo polskie, z u-

względniłem oczywiście zmian, wprowadzo-
nych nowymi rozporządzeniami Generalnego
Gubernatora.

Gubernator. Koleje żelazne w Gubernalnym Gubernatorstwie zorganizowano w tzw. Kolei Wschodniej, instytucję, kierującą całokształtem spraw związanych z kolejnictwem, na czele której stał Prezydent Generalnej Dyrekcji Kolei Wschodniej, będący równocześnie Kierownikiem Głównego Wydziału Kolei w Rządzie Gubernatorskim Gubernatorstwa. Szczegółowe przepisy regulujące bliższy zakres działania poszczególnych czynników, opierając się na wydany w tym celu specjalnym regulaminie administracyjnym dla Kolei Wschodniej.

Podobnie uregulowano resorty poczty i telegrafów, dla administracji których utworzono w Niemcejkach Poczty "Wschodni", na czele których stół zw. Kierownik "Niemcejskiej Poczty Wschodniej", pełniący równocześnie obowiązki Kierownika Głównego Wydziału Poczty w Rządzie Generalnego Gubernatora sowieckiego. Także w tej dziedzinie wydano specjalne przepisy, regulujące sposób uregulowania i załatwiania spraw pocztowo-telegraficznych. W szczególności nakazywały się obzerne taryfy opłat pocztowych i telegraficznych. Uruchomiono również pocztową służbę ciekową, a ostatnio powołano do życia tzw. Służbę Pocztowej Kasy Oszczędności.

Tworząca pracę czynników niemieckich zaznaczyła się poniekąd w wielu innych dziedzinach społecznych i w innych sprawach, związanych z komunikacją i drogami publicznymi. W tym celu powołany w tym celu Referent Ruchu Drogowego. Regulacje w tym w szczególności sprawy dopuszczania pojazdów do ruchu, jak również: ustalała on wytyczne dla udzielania prawa jazdy, szkolenia kierowców itp. Stosunki pracy zostają normowane przez tzw. Urzędy Pracy z Głównym Wydziałem Pracy w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa na czele. Utworzono specjalne „Służby Budowlane” dla ludności polskiej, ukraińskiej i góralskiej, których zadaniem jest przeprowadzanie wszelkich robót publicznych z zakresu budownictwa.

W ogóle tendencją władz niemieckich jest rozszerzanie zakresu współpracy z ludnością miejscową. Postulat ten przeprowadzono już na wielu odcinkach administracji ogólnej. We wszelkich urzędach publicznych, a niemniej i w przedsiębiorstwach prywatnych w stale wzrastającym stopniu powierza się wykonywanie odpowiednich czynności elementowi miejscowemu.

Niszczenie arteryj komunikacyjnych w głębi ZSRR

Działalność niemieckich samolotów niszczycielskich — 23 maszyny angielskie zestrzelono nad Kanalem — Bombardowanie Odessy

Berlin, 23 sierpnia. — W walkach na froncie wschodnim szczególnie wyróżniła się eskadra samolotów niszczycielskich pod komendą podpułkownika Schalka, odznaczono komandora Żelaznego Krzyżą. Eskadra ta nie tylko wyniszczyła znaczną ilość nieprzyjacielskich jednostek lotniczych, ale wykonała czło udziałem w akcji niemieckich jednostek bojowych na ziemi. Eskadra ta zniszczyła dotychczas 806 nieprzyjacielskich samolotów, z czego 139 strąciła ona w walkach powietrznych. Poza tym w wyniku działalności tej eskadry unieszkodliwiono 47 wołów pancernych, zaś 43 baterie artylerii zmuszono do zaprzestania walki, zdemolowano 46 dział i spowodowano pożar 967 samochodów ciężarowych, eksplozję 106 aparatów, w końcu eskadra zdemolowała 20 wagonów-cystern i zburzyła dwa hangary lotnicze.

Lotnictwo niemieckie, operujące w śródkowym odcinku frontu wschodniego, dokonywało w dniu 20 sierpnia b. r. licznych lotów na koncentracje wojsk sowieckich w rejonie Wjajzm, tudzież atakowało kolumny marszowe i pozycje artyleryjskie. — W kilku miejscach przerwało linie kolejową Homel — Słownik, przy czym celnymi pociskami zarucono 3 pociągi z transportami wojskowymi. Ponadto zdemolowano pomieszczenia sztabu pewnej większej jednostki operacyjnej bolszewików. Niemieccy lotnicy zauważyli w miejscach, które podane były akcji bombardującej, poważnych rozmiarów eksplozje i gwałtowne pożary.

Wysłki brytyjskiego lotnictwa zmierzające do zaatakowania miejscowości i obiektów w rejonie Calais-Boulogne tudzież wzdłuż wybrzeża holenderskiego zostały po raz niewiadomo który obrócone w niczek z dotkliwymi stratami nieprzyjacielskimi. W zwyciężach walkach powietrznych jakie się rozwinęły Niemcy myśliwcy zestrzelili 21 brytyjskich aparatów myśliwskich typu Spitfire oraz jeden aparat typu "Bristol-Blenheim". Wszystkie stracone samoloty nieprzyjacielskie spadły na ziemię okrajnie ogniem.

Arteria przeciwlotnicza spowodowała zestrzelenie jeszcze jednego aparatu typu Spitfire, a zatem — według nadeszłych meldunków — ogólne straty nieprzyjacielskie w tym dniu wyniosły 23 aparaty. Zaginęły dwa samoloty niemieckie.

3 Niemieckie samoloty bojowe, operujące w dniu 20 sierpnia b. r. na południowym odcinku frontu wschodniego, bombardowały powtórnie i niezwykle gwałtownie obiekty i tereny portu odeskiego. Olgromne straty ponieśli bolszewicy, zarówno w materiale ludzkim, jak i uzbrojeniu wskutek cel-

5 nowniczego i nowego sposobu dyszansu żelaza, mimo, iż do niedawna tego rodzaju zarządzenie spotykało się wszędzie z ironicznym uśmiechem. Z powodu zaznaczonego się coraz bardziej braku żelaza mają-
7 ucie przestopniły wszelkiego rodzaju płoty żelazne, szyny tramwajowe, a nawet pewne
9 nomniki z żelaza.

nych pocisków bombowych, zrzuconych na mola portowe i magazyny oraz skupione tam oddziały wojsk sowieckich. W związku z nalotami na obiekty okretowe w tym porcie uległy zniszczeniu: jeden sowiecki parowiec, pojemności 6.000 ton, natomiast drugi statek handlowy, również pojemności 6.000 ton został poważnie uszkodzony. — W okolicy Oczakowa uszkodzono dwa sowieckie statki handlowe, łącznej pojemności 7.000 ton, a ponadto celne pociski zrzucone na pozycje artylerii przeciwpływniczej. Na wschód od Dniepru i kolana tej rzeki zaatakowano bombami i przy użyciu broni pokładowej bolszewickie kolumny marszowe oraz znajdujące się w ruchu pociągi ko-

Włosi storpedowali brytyjski kontrtorpedowiec

Rzym, 23 sierpnia. — Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi następująco: „Nasze eskadry włoskie przeleciały w lasie znanym nad bazą lotniczą w Hafile (na Hafile) oraz wzięły w skuteczną ogień karabinów maszynowych samoloty, znajdujące się na ziemi i baterie artylerii przeciwlotniczej. Kilka samolotów niemieckich stanęło w płomieniach, inne zostały poważnie uszkodzone. W Afryce północnej zestrzelono jeden nieprzyjacielski samolot i czasie nocnego nalotu, dokonanego przez lotnictwo angielskie na Bengasi, spowodującego żadnych ofiar, ani szkód. Na różnych odcinkach frontu pod obrub działano naszej artylerii, która kierowała skuteczną ogień na angielskie koncentracje wojsk i pojazdy mechaniczne. Samoloty niemieckie zaatakowały na północny wschód od Sidi el Barrani grupę nieprzyjacielskich oddziałów, trafiając dwa lekkie krążowniki oraz zbombardowały w nocy, dokonanym kilkunastu samolotów, pomieszczenia dla wojsk i magazyny w Tebruku. — W czasie walk powietrznych myśliwcy Niemcy zestrzelili jedną maszynę typu „Currier” i dwie typy „Hurricane”. W Cyrenajce, na odcinku Sahary, samoloty włoskie bombardowały w czasie zbrojnego wypadu zmotoryzowane jednostki niemieckie, skierowując na nie ogień karabinów maszynowych. W Afryce wschodniej systematycznie przeprowadzane ataki powietrzne na Gendar i inne bazy spowodowały jedynie lekkie szkody materialne. Nasze wysunięte posterunki rozbiły od działy nieprzyjacielskie, zadając im pewne straty. Samoloty włoskie obrzuciły w 12 augusta (Cypr) urządzenia portowe i okręty bombami. Trafiono warsztaty, jeden parowiez i jeden mniejszy statek, który zatonął. We wschodniej części Morza Śródziemnego samoloty nasze zaatakowały jednostki marynarki brytyjskiej i storpedowały jeden kontrtorpedowiec typu „Eith”, który, jak zaobserwowano, silnie pochylony w bok, stał nieruchomo w jednym miejscu.”

[illegible]

zyskuje się na terenie. Zdrowy chłopski rozsądek, jakim obdarzony jest żołnierz słowacki, pozwala mu przejrzeć każdy podstęp nieprzyjaciela.

Każdy słowacki żołnierz wie o tym, że jest jeszcze wiele do dokonania, ale wie on również, że jego wysiłek przyczyni się do odniesienia wielkiego sukcesu i świętego zwycięstwa, gdyż — jak wynika z końcowego ustępu wspomnianego listu — wszyscy jak jeden mąż jesteśmy zdecydowani zawsze wypieścić nasz obowiązek tak, jak nam nakazuje nasz żołnierski honor, posłannictwo naszego narodu i głos naszego zmarłego ojca ks. Andrzeja Hlinki.

„BIAŁA ŚMIERĆ” W ANDACH
Niosąc pomoc zasypanym śniegiem
urzędnikom kolejowym chilijski samo-
lot wojskowy uległ katastrofie

Buenos Aires, 23 sierpnia. — Z miasta Mendoza, stolicy zachodniej prowincji noszącej identyczną nazwę, nadeszła wiadomość o katastrofie chilijskiego samolotu wojskowego, który wskutek niepo-
myślnych warunków atmosferycznych

spadł w argentyńskim paśmie Kordylieryś
row, opodal granicy Chile. W katastrofie
samolotu zginęli dwaj oficerowie lotnictwa. Ażkolwiek piloty nad Andami o
szeregu tygodni natrafiali na powa
trudności, tragicznie zmarli lotnicy pró
bowali zrzuć przy pomocy spadochronu
zapasy żywności przeznaczone dla urz
ników kolejowych i celnych na stacji Ca
racoles, która od szeregu dni odciała
od świata, wskutek trudnych do przeby
cia zasn śnieżnych.

W czwartek udali się argentyńskie samoloty nad masyw gór andyjskich, aby pospieszyć z pomocą odcietym od świata urzędnikom. W tym celu musieli oni wzbić się na wysokość ponad 7.000 metrów, jednakże silna zamieć śnieżna i wiatr uniemożliwiły dostarczenie i zrzućcie żywności ofiarom „białego dramatu”

PORTUGALIA — NIEMCY
Odjazd portugalskiej misji wojskowej
do Berlina
 Lizbona, 23 sierpnia. — W ciągu ubiegłego tygodnia udała się portugalska misja wojskowa - lotnicza do Berlina.

Muzeum patologiczne za drutem kolczastym

Wrażenie Szweda z obozu jeńców w Białymstoku — Horda dzikusów przeciw Europie — Brud „tabu” krasnoarmiejców

Sztokholm, 28 sierpnia. — Jedno ze szwedzkich pism publikuje wrażenia pewnego Szweda, który odbywając podróż po Europie, był gościem w obozie jeńców sowieckich. Wrażenia swe skreślił w ciekawym artykule, w którym zaznacza, że początkowo sądził, iż opisy obozów jeńców sowieckich są pod względem wyglądu ich mieszkańcami przeszarżowane, ale przekonawszy się naocznie zmienił zupełnie swe zdanie. Autor artykułu zwiędził oboz rozdzielnicy

jeńców sodekch w Bielsztoku. Zbiór-
ców białych obdartych ludzi, którzy
kreślił się z pola obrobem drutów. Kulca-
stych już złazka czyniło potworne i groz-
ne, przejmujące wrażenia, która jeszcze bar-
dziej rosło w miarę przysiadania się pos-
zczególnym typom tych jeńców. Popo-
stano trudno wierzyć — pisze autor artykułu —
że się jest między żołnierzami, i raczej
można przypuszczać, że było się w naj-
bliższym sąsiedztwie dziecinia zakładu
dla umysłowo chorych. Trudno sobie wy-
obrazić, jak tego rodzaju zbiorowisko bra-
ło wszelkich typów i pokrojów może brać
udział w nowoczesnej wojnie. Wprawdzie
techniczny ekwipunek sowieckiej armii
jest zadziwiająco dobry, ale żołnierzy
mimo odwagi i pogardy śmiertelności, nie-
mowa określić ich jako „człowieczych” żołnie-
rzy. Wszakże, jakiegoś hordy dzików i po-
tworków w ludzkiej skórze, które beznamię-
nie walczyły, każdy o swoje własne życie.
Znajdowało się tam skupisko ludzi, którzy
na wypadek opanowania Europy przez bol-
szewików, staliby się panami tej ziemi.

Typowa dla sowieckich jeńców jest niesłychana obawa przed utrzymaniem ich w czystości. Wszyscy oni przypuszczają, iż grozi im śmierć w wypadku utraty wstygu. Mimo sprzeciwów musieliby oni poddać się operacji odzwężnienia. W większości wypadków ciała ich czyniłyby wrażliwe na wybitnie niedowzwoływych i morderczych głodem. Z tego też względu największe zainteresowaniem cieszy się u sowieckich jeńców sprawa oczyszczania posiłków.

nalazłem ten naród, który tonie we własnych zżyzniach i własnej krwi. Jechałem do Żwiłgu Sowieckiego nie w charakterze turysty, ani żądy lewej burżuazji, lecz jako pionier nowych czasów jako przekonany komunista. Przekonałem się tam, że okłamuje się i oszukuje naród amerykański, gdy odpowiada się mu o zdobyczych sowieckich. To co wam mówię, mogłoby wam co innego powtarzać 20 milionów robotników rosyjskich, lecz mała usta zakneblowane. Zagranicznymi dyktandami nie mogę się wyrażać. Wam, którzy dziś gdy dzisiejszy realizm przawdy będzie musieli rachunek. Wtedy każda prawda wypłyne na wierzch. Stowa p. Smitha dziś zwłaszcza mają szczególną wymowę.

"Times" donosi w swym czwartkowym wydaniu o znamiennym wyroku sądowym, jaki zapadł przed jednym z londyńskich trybunałów karnych, przed którym odpowiadał były władca czasopisma "Truth" — Nanry Newham. Otóż Newham został skazany na grzywnę w sumie 525 funtów oraz na poniesienie kosztów sądowych za to tylko, iż pozwolił sobie na antysemitkę wycieczkę pod adresem żyda Laskiego.

W sierpniu 1940 roku na łamach londyńskiego „Timesa” ukazał się artykuł pod tytułem „Dwojaki patriotyzm”, w którym autor zastrzegł, iż wśród nazwisk na liście straci angielskich w czasie kampanii we Francji znalazło się kilka angielskich nazwisk szlacheckich, ale nie figurują tam tego rodzaju nazwiska, jak Gollanez, Laski lub Strausz. Z faktu powyższego chcelano wywnioskować, że podobnie, jak to miało miejsce w wojnie świątowej, polnia się najlepsza krew angielska w tym tylko celu, aby różnie „Strauszy” mogły spokojnie siedzieć na swych śmieciach. Laski plałszy godność prezesa „Jewish Board of Deputies”.

CO BĘDZIE Z ANGLIĄ?
Wróżby gen. Niessela w „La Franco Militaire”

Włochy, 23 sierpnia. — Generał francuski A. Niessel opublikował w czasopiśmie wojewskowym „La France Militaire” ciekawy artykuł pt. „Blokada i kontrblokady”. W Niemczech panuje przekonanie — tak czytamy w tym artykule, iż pomoc przeznaczona przez Stany Zjednoczone dla Anglii nie zdąży na czas, by rzeczywiste wpłynąć rozstrzygając na wynik walki i że dlatego Anglii jeszcze przed tym zostanie pokonana. Jeżeli kontrblokady i ataki powietrzne nie wystarczą do pokonania Anglii, to Niemcy muszą dokonać lądowania zakrojonego na obrzygnięcia skalę i wtedy po zdobyciu Anglii zakończy się wojna w Europie, jeżeli nie na całym świecie.

Światłocienie

Według informacji nowojorskiego organu żydowskiego, argentyńscy żydzi przekazali rządowi brytyjskiemu kwotę 40,000 dolarów na stworzenie żydowskiej eskadry powietrznej. Ofiarodawcy zwrócili się z prośbą, aby pierwsze samoloty, wykonane za złożoną gotówkę, nazwać mianem „Herzla” i „Balfoura”. Na uwagę jednak zasługują fakt, iż nie mówi się o żydowskiej obsadzie tych samolotów przez pilotów żydów, którzy by chcieli narażać swą skórę w utrzymaniu przez władzę żydowskich kapitalistów.

W Stanach Zjednoczonych już dzisiaj w różnych dziedzinach życia gospodarczego odczuć można skutki żądań angielskich, sięgających astronomicznych cyfr. Za przykład Niemiec również obecnie Ameryka chwyciła się nowego sposobu uzyskania żelaza, mimo, iż do niedawna tego rodzaju zarządzenie spotykało się wszędzie z ironicznym uśmiechem. Z powodu zaniechanego się coraz bardziej braku żelaza mając nie przestąpieniu wszelkiego rodzaju płoty żelazne, szyny tramwajowe, a nawet pewne norniki z żelaza.

Nowojorski „New Journal” przedrukował list otwarty niejakego A. Smitha, który jako reprezentant amerykańskich komunistów brał udział w wieloletnim zjeździe w Moskwie i był tam wieloletnim członkiem ZSRR, że raz o sobie pisał postarą i nie przesiadującą się z dzieckiem do Rosji. Miedzy innymi Smith pisał: „Byłem aktywnym rewolucjonistą, od 20 lat czynnym komunistą. Jako taki muszę się zwrócić do was robotnicy amerykańscy, by powiedziec wam istota prawde o Rosji sowieckiej”. Po trzech latach pobytu w ZSRR nowojorski USA. Jechal p. Smith w nadziei, że znajdzie tam urzeczywistnienie swych marzeń... :płacz

Z teki fotoreportera

Oddziały fińskie nad Jeziorem Ładoga. — W łodziach szturmowych Jadą Finowie obsadzać wyspy.

Na lewo: „Na Berlin!... — Iecz jako Jeńczy Jadą bolszewicy. — Na prawo: Sowietkie kobiety-żołnierze, wzięte przez Niemców do niewoli.

Z kraju

KATASTROFA KOLEJOWA
W WARSZAWIE

W odległości 100 metrów od przystanku kolejowego Wiktoryn na linii Elektrycznej Kolei Dojazdowej Warszawa — Włochy nastąpiło w nocy z dnia 18 na 19 b.m. zdarzenie pociągów. W katastrofie tej ponieśli śmierć: motorowy 48-letni Władysław Marciniak (Zytina 14) oraz kierownik pociągu 21-letni Sławomir Drwesiński (Filtrowa 65), natomiast drugi motorowy 42-letni Roman Kawa (Pruszków) oraz pasażerowie 50-letni Franciszek Nowicki z Włoch i 36-letni Stanisław Bakmański, również z Włoch, doznali cięższych kontuzji i zostali umieszczeni w szpitalu.

Przyczyną katastrofy — jak wykazały dochodzenia — było nieprzejeżdżanie pociągów przez motorowego Marciniaka, który jechał pustym wagonem z Włoch do zajezdni w Sześciłgiewach. Przypuszczało się, że zdążył jeszcze przejechać mały odcinek jednego toru przed jadącym pociągami z przeciwnych stron. Skutkiem katastrofy zostały ciężko uszkodzone dwa wagony motorowe i jeden przyczepny.

ZAGINĄŁ

Z domu swych rodziców w Leśnicy, gmina Małogoszcz w powiecie je-

drzejowskim, wydalili się w dniu 11 lipca b. r. 14-letni Adam Raczekiewicz i do tej pory nie powrócił.

Chłopiec jest wzrostu średniego, ciemnoblond, twarz szeroka, krepki budowy ciała, skromnie ubrany i boso. Poszukiwania rodziców nie odniosły żadnego skutku.

POŻAR LASU Z NIEDOPAŁKA
PAPIEROSA

W miejscowości Kobylicze na terenie majątku Bógdał, gmina Moskazew w powiecie włoszczowskim, zajął się las od porzuconego niedopałka papierosa, względnie palenicy się zapalił.

Fastawa ognia padła pokrywa lasu. Szkoda wynosi około 1.000 złotych. Pożar udało się zlokalizować przy pomocy straży i miejscowej ludności.

DWIE OSOBY CIĘŻKO RANNE
W KATASTROFIE SAMOCHODOWEJ

W Oleszynie powiatu włoszczowskiego na skrajce drogi obok kościoła, samochód osobowy prowadzony przez dziewczęce tariatko „Podlesie” w Oleszynie, Antoniego Banasiaka wpadł na przydrożne drzewo. Zarówno Banasiak, jak jadący z nim kasjer majątku Oleszno, Włodzimierz Dąbrowski, doznał bardzo ciężkich uszkodzeń ciała i w stanie groźnym zostali odwiezieni do szpitala w Krakowie.

Samochód uległ rozbiciu. Katastrofa spowodowana została prawdopodobnie defektem motoru.

»Wielki dzień« Drabika / Sukces »Madame

Butterfly» w Starym Teatrze w Krakowie

Czwartkowa premiera opery Pucciniego „Madame Butterfly” była wspaniałym sukcesem krakowskiego zespołu operowego i gościnie występującej na scenie krakowskiej primadonny opery warszawskiej — Heleny Lipowskiej. Wystawienie tej przepięknej opery w skomplikowanych czasach wojennych z tak wybitnymi siłami i tak imponującą w stosunku do możliwości oprawie scenicznej, to wyczyn na którego określenie brak słów uznania i pochwały.

Talent artystów, wielkie doświadczenie i zdolności reżysera, a przede wszystkim zapał i inicjatywa organizatora imprezy, tenora o światowej sławie Stanisława Drabika rozszerzyli nie tylko szczerze ramy sceny Starego Teatru, stwarzając z niej przybytek wielkiej sztuki i nadając przedstawieniu charakter poważny, na europejskim poziomie stojący imprezy.

Wielki sukces odniosła wykonawczyni roli tytułowej — Helena Lipowska. Przez cały czas,

aż do ostatniego momentu trzymała ona widów w napięciu nie tylko swym przepięknym, wspaniałym wyskokowym i obanowanym głosem, ale także znakomitą grą aktorską.

Zofia Halińska w roli Suzuki wniosła oprócz pięknego, pełnego uczucia głosu również wiele walorów aktorskich, podkreślając tragizm sytuacji. Nadzwyczajny wypadł występ Stanisława Drabika w roli Pinkertona. Już sama rola dawała artyście szerokie pole do popisu, co też w całej rozciągłości wykorzystał Drabik, dając pokaz gry scenicznego popartej potężnym, dynamicznym głosem. Oklaski, jakimi oddarzone go przy samym ukazaniu się na scenie, jak i kilkakrotnie w ciągu przedstawienia, były całkowicie zasłużone. Na tym samym poziomie znalazł się Zenon Dolnicki oraz Karol Urbanowicz, którego epizodyczny występ w roli boba wywodził jego znakomite walory śpiewackie. Pozostali wykonawcy: Maria Fehérpatáky, Jerzy Lipka oraz Czesław Kozak, na poziomie. Orkiestra kameralna pod batutą cenionego kapelmistrza, dyrektora Stefana Barańskiego, zasłużyła sobie na pełne uznanie. Część fortepianową odgrywała znana krakowska pianistka Halina Eklersówna, która już nie poraz pierwszy dała próbkę swych wysokich umiejętności. Szczepił stosunkowo chór reprezentował również wysoki poziom, którego nie powstydziłaby się żadna opera.

Oprawa zewnętrzna opery stanowiła dla widzów prawdziwą niespodziankę, trudno bowiem było oczekiwać, aby w tak skromnych warunkach sytuacyjnych jakie dała scena Starego Teatru, można było dać aż tyle efektu. Opera Madame Butterfly jest z kolei trzecią pozycją na koncie „Imprez Operowych” pod kierownictwem artystycznym Drabika. Odniesienie sukcesu jasno dowodzi, że instytucja ta czyni stałe postępy w staraniu się o dostarczenie publiczności krakowskiej odpowiednich imprez artystycznych.

HYGIENICZNA
ZASYPKA DLA DZIECI
ZAPOBIEGA
ODPARZENIOM
CHRONI OD
PODRAŻNIENIA SKÓRY

KAMETA
ADAMCZEWSKI WARSZAWA

Dodatek dla katolików

Ewangelia Święta

na niedzielę XII po Ziel. Świątkach zapisaną u św. Łukasza w rozdziale 10 od wiersza 23 do 37.

A zwróciwszy się do uczniów swoich rzekł: Błogosławione oczy, które widzą co wy widzicie. Bo powiadam wam, iż wielu proroków i królów pragnęło widzieć, co wy widzicie, a nie widzieli, i słyszeć, co słyszycie, a nie słyszeli.

A oto pewien biegły w zakonie powstał, kusząc go, a mówiąc: Nauczycielu, co czyniąc, dostąpię życia wiecznego? A on rzekł do niego: W zakonie co napisane, jak czytasz? On odpowiadając rzekł: „Będziesz miłował Pana Boga twego, z całego serca twego, z całej duszy twojej; a bliźniego twego jako samego siebie”. I rzekł mu: Dobrześ odpowiedział; to czyż, a będziesz żył. A on chciał samego siebie usprawiedliwić, rzekł do Jezusa: A kto jest moim bliźnim?

A Jezus podejmując, rzekł: Pewien człowiek szedł z Jeruzalem do Jerycha i upadł między zbójców, którzy go też złupili, i rany zadawszy, odeszli na pół umarłego zostawiając. I zdarzyło się, że pewien kapłan szedł po tą samą drogą, a ujrawszy go minął. A pewien Samarytanin jadąc, przechodził obok niego, i ujrawszy go, wzruszył się miłosierdziem. A przybliżywszy się, zawiązał rany jego, nalałszy oliwy i wina, a włożywszy go na bydlę swoje, zaprowadził do gospody i pielegnował go. A nazajutrz wyjął dwa denary i dał gospodarzowi i rzekł: Miej staranie o nim, a cokolwiek więcej wydasz — ja, gdy się wrócę, oddam tobie. Któryż z tych trzech zdaje ci się być bliźnim tego, co upadł między zbójców? A on rzekł: Ten, który uczynił miłosierdzie nad nim. I rzekł mu Jezus: Idźże i ty czyn podobnie.

Na Jasną Górę...

„My jesteśmy pielgrzymami, nieba pragnącymi...”

W dniu 26 sierpnia rok rocznie przypada rocznica świętej Pani Jasnohorskiej. Tymu miernych zbierają się zawsze u Jej stóp oddające Jej pokłon i składające hołd dziękczynny. Tu zbiegają się ci wszyscy, którzy mają swoje chwile kainowej rozpacz, swoje chwile tęsknoty bezbrzeżnej, swoje chwile pragnienia, wylania tych łez, co nurtują w przepastnych głębinach ducha. Tu zbiegają się wszyscy, którzy pragną ukojenia i zabliznienia się ran, zadanych codziennymi troskami i kłopotami. Zbiegają się tu wszyscy, których nawa życia została strąkana i dla których pozostała tylko ufność w Najświętszą Matkę, do której wznoszą serca, wyciągając ramiona...

O, bo tutaj, gdy oko zwykłego śmiertelnika nie spostrzeże cudnych bólów i myśli, na oścież rozwierają się serca ku Matce Bożej i płynie z nich pieśń, i płynie z nich łzy, serdeczne łzy ukojenia...

Zimne mury klasztoru zawierają tajemnicę wielu serc, które u stóp Matki Najświętszej szukały pocieszenia.

A w kaplicy Najświętszej Panienki palnury cisza i ten niepojęty, dostojny półmrok, przytłumiony szepot modlitw i ciche westchnienia powodują modlitewny nastrój.

Tutaj w tej mrocznej kaplicy zbierają się tłumy, długą i daleką mają drogę czasem poza sobą, zagryzieni kurzem, spoceni piel-

grzymują wieśniacy i w barwnych strojach ludowych przyodżnane wieśniaczki. Pielgrzymują tutaj na Jasną Górę, do Najukochańszej Matki, biedni i bogaci, męczący i lud wiejski, aby szukać pociechy w utrapieniach dnia codziennego.

A Maryja patrzy łaskawie na ten schyłony płowy łań głów i rozdaje szczerze uśmiechy radości i zadowolenia.

St. J.

Nie narzekaj...

Nie narzekaj na ubóstwo i pamiętaj o tym; że za szczęście się nie płaci srebrem.

Nie narzekaj, że pracujesz, wszak praca osłoda.

ona ciebie uszlachetni i otuchy doda.

Nie narzekaj, gdy się niebo czarna chmura zmroczy, i pogodne oczy...

Nie narzekaj i na ludzi, — bo to nie anieli, ani też nie są bliźni — będzie ci wesoło.

A więc nie narzekaj nigdy na świat ni na Boga

a do szczęścia cię zawiedzie twoje życie droga...

Religia i praca

Powiedziano, że człowiek jest stworzony do pracy, jak ptak do latania. Zdanie to zawiera sens, że nie beczyność, nie bezczynność, ale życie tworzące, pewien wysiłek duchowy i fizyczny jest wrodzoną cechą natury ludzkiej.

„Jeśli kto nie chce pracować, niech też i nie je” — pisał św. Paweł, mając na uwadze, że kto uchyla się od wykonywania pracy, kto chce żyć bez osobistego wysiłku, tam samym kosztem, ten sprzeniewiera się swemu powołaniu. Doświadczenie mówi, że człowiek wyrodnienie, wypacza się jego charakter, gdy praca nie jest towarzyszką jego życia. „Wielkiej złości czy próżnowanie” — mówi Pismo św., przy czym jako przykład wskazuje Sodomę, która upadła dzięki temu, że ludzie nie chcieli pracować, a wolili się oddawać rozpucie.

Zagadnienie pracy nie wyczerpuje się całkowicie w praktycznym punkcie widzenia, ocenianym jako jedynie ze względu na doradze, życiowe korzyści. Wspomnieliśmy, że praca jest ścisłym obowiązkiem każdego, że jest istotną cechą natury ludzkiej. A kto stworzył człowieka i tak właśnie, a nie inaczej ukształtował jego naturę? — Bóg, Stwórca wszechwzręczny chciał, aby człowiek przez pracę zdobywał środki utrzymania i aby przez pracę udoskonalał się.

Często spotyka się zdanie, że praca jest następstwem grzechu pierworodnego, że jest przekleństwem człowieka, które mu jak złowrogi jarzm towarzyszy przez życie. Ale to jest zdanie nieuzasadnione, bo i przed grzechem pierworodnym człowiek był obowiązany pracować, a nie był stworzony do życia beczynnego. „Posadził go Pan Bóg w raj rozkoszy, aby sprawował i strzegł go”. Po grzechu pierworodnym nie zaszła pod względem obowiązku pracy żadna zmiana. Pociągano on za sobą tylko uciążliwość, która obecnie towarzyszy pracy.

Pracując, spełniamy wolę Bożą, jesteśmy wierni obowiązkowi, który Bóg na nas nałożył, a czyż to nie jest źródłem dojrzenia duchowego, zwycięskiego zmagania się z trudnością, z własną słabością, czyż to nie hartuje woli i nie powiększa energii umysłowej? Bez wątpienia — tak, bo tego właśnie domaga się wierna, solidne spełnianie każdego obowiązku.

Ala to jeszcze nie wszystko. Spróbujmy spojrzeć głębiej. Bóg stworzył świat i człowieka, wyposażył całe stworzenie w pewne dary, ukrył w nim pewne możliwości, które bez naszej pracy pozostałyby w ukryciu, niewyżytkane. Otóż my, ludzie, pracując i w pracy rozwijając siebie samych, wydoby-

wając z całej natury stworzonej dwa zawarte w niej skarby, przystosowując ją do swoich potrzeb, wzbogacając wiedzę o świecie i czerpiąc z niej wielokrotnie korzyści — rozwijamy niejako w dalszym ciągu myśł Bożą. Prowadzimy w dalszym ciągu dzieło, któremu początek dał Stwórca, naśladowujemy z daleka twórczość Bożą, współpracujemy z Panem i Władcą wszechwzręczny. — A wszystko to czynimy spełniając obowiązek religijny.

Św. Bartłomiej

Św. Bartłomiej urodził się w Kanie Galilejskiej i pierwotnie nosił imię Natanael. Zdarzyło się pewnego razu, że idąc w towarzystwie św. Filipa spotkał Jezusa Chrystusa. Zbawiciel zatrzymał się i czytając w jego sercu, rzekł: „Oto prawi Izraelita, w którym nie ma zdrady!”

Od tej chwili św. Bartłomiej porzucił wszystko i poszedł za Chrystusem. Wierzył, że Chrystus jest przepowiedzianym przez proroków Mesjaszem i ta wiara wiera jego zaprowadzała go na wyżyny niebieskie.

Św. Bartłomiej obecnym był przy mecie Zbawiciela, widział go po jego zmarłych chrześcijaństwie i przy wniebowstąpieniu. Św. Bartłomiej żył w okresie działalności Jezusa Chrystusa. Skoro apostołowie nałecznieni zostali Duchem św. — Bartłomiej wziął z sobą odpis Ewangelii św. Mateusza i wyruszył do Indii, gdzie nawrócił wielu dusz pogańskich. Głosił następnie słowo Boże we Frygii, Lykaonii i wreszcie w Armenii, gdzie najdłużej przebywał. W swej działalności apostołowskiej nawrócił mieszkańców wielu miast i wiosek, wreszcie samego króla Pameona i jego dwór.

Św. Bartłomiej zyskał wielką popularność wśród pogan; swą dobrocią i nową nauką zaskarbił sobie zaufanie wśród ludu, a ponieważ wśród kapłanów. Kapłani pogani w obawie o swoją przyszłość zabunowali brata królewskiego Astyagesa przeciwko gorliwemu apostołowi. Astyages rozkazał pojmać św. Bartłomieja w mieście Albanie, a ponieważ święty nie chciał wrzecz się swej wiary, Astyages kazał żywcem zdziierać z niego skórę, wreszcie kazał go ściąć. Tak zginął jeden z gorliwych uczniów Jezusa Chrystusa. Relikwie jego przeżyły różne koleje i dostały się w r. 955 do Rzymu. Złożono je początkowo w kaplicy, na wyspie rzeki Tybru, a później zbudowano tam wspaniały kościół pod wezwaniem św. Bartłomieja.

Zakład artystyczno-fotograficzny
W. MAJCHROWSKIEGO, II Aleja 31 - I p. - front
 wykonuje wszelkie zdjęcia i portrety we własnym atelier

FARBIARNIA I CHEMICZNA PRALNIA

***** **ALEKSANDER HEININGER** *****
 właśc. JAN HEININGER
 W CZĘSTOCHOWIE
 poleca Sz. Klienteli swoje usługi w dziedzinie farbowania i chemicznego prania
 wszelkiego rodzaju garderoby, dywanów, portier, przędzy, sztek i innych.
 Fabryka ul. Zeciszewska 8/16. Sklep ul. N. Marji Panny 32.
 Telefon 14-60. Telefon 14-61.

WSZYSTKO DLA PROWINCJI:

Aparaty do golenia, brzytwy zyletki, grzeblenie, lusterka, szczoteczki, szczotki, pedale, puder, perfumy, aluny i t. p.
 Galanteria trylerska, igły, szpilki, guziki, spinki, spinacze, szpilki i t. p.
 Wyroby bakelitowe, cygaralce, benzynówki, portmonetki, portfele, nożyczki, obrączki, organki, scyzoryki i t. p.
 Naczynia kuchenne, zmywaki, łyżki, szklanki, termosy, środki do prania i t. p.
 Elektryczne grzałki, sznury, kuchenki, Wagi i odważniki, lampy karbidowe, wtróki, latarki, rowerowe pompy, dzwonki.
 Narzędzia rolnicze i gospodarskie artykuły, sznurówka, lep na muchy i t. p.
 po cenach najniższych
 wysyła PP. Kupcom z prowincji
DOM TOWAROWY
 SPÓŁDZIELNI PRACY „SPÓLNOTA”
 Z ODP. UDZ.
 Warszawa, ul. Bracka 18,
 KATALOGI NA ŻĄDANIE.
 WYSYŁKA TERMINOWA.

OZDOBY, BIŻUTERIE W PRZERÓŻNYM WYKONANIU

a więc obrączki, bransoletki, łańcuszki, kolce, broszki, kołczyki, całe garnitury, granaty, dewizki do zegarków, bransoletki do zegarków, klipsy, spinki do krawatów, ozdoby sudeckie, różańce, kadzience, medaliony z różnymi świętymi, krzyżyki w różnym wykonaniu i t. d. W pierwszym rzędzie zaopatrywane są sklepy jubilerskie, następnie sklepy z manufakturą i z zabawkami oraz kucepy. Próbkę otrzymać można za pobraniem pocztowym ekspresem lub pocztą.

Dostarcza:

ANTON KALUZA

Beuthen O/S Bahnhofstr. 29

STENOTYPISTKA

ze znajomością
 języka niemieckiego
 i stenografią niemiecką

potrzebna

od 1-go września do tartaku
 Zgłoszenia do Administracji
KURIERA CZĘSTOCHOWSKIEGO
 pod Nr. 28 B.

GRUŻLICA PŁUC jest uleczalna!

Zaileganie, nawet zastarzała astma, katar
 żołądka, kamienie żółciowe, żółtaczkę,
 chorobę nerek i wady wyliczane specy-
 fikiem zagraniczym PINUZAN-SALWATOR
 pod gwarancją
 PINUZAN-SALWATOR został zarejestro-
 wany w Woj. Śl. i uznany przez słynnych
 lekarzy jako środek gwarantowany i niez-
 wodny w leczeniu bezwzględnie chorych
 Judowny ten środek znany jest w kraju i za-
 granicą - Prawdziwy PINUZAN-SAL-
 WATOR nabycie się jedynie w Labora-
 rium Głównym Wytórnym Kraków, ul.
 Długa 49, m. 1 Cena 1 butelki 400 gr. 20 zł.
 Koszt przesyłki wraz z opakowaniem 3 zł.
 Na prowincję wysyła za pobraniem.

Zawiadomienie.

Cech krawców i pokrewnych zawodów
 w Częstochowie podaje do wiadomości
 swym członkom, że w dniu 26 sierpnia
 o godz. 10 w kościele św. Jakuba od-
 będzie się doroczne nabożeństwo Ca-
 chu.
 Zarząd.

Wytwórnia Uniwersalnego Kleju

„WARTA”

Warszawa, Hoża 16 *Tel. 913-84
 zawiadamia P. T. odbiorców, że powierzyliśmy
 firmie „PEGAZ” w Częstochowie, Jasnogórska 32
 sprzedaż wyrobów naszej firmy

Już dziś należy

zapewnić sobie na se-
 zon dostawę baterii **ZORZA**
 Warszawa, Al. Jerozolimskie 121

BAZAR PAPIERNICZY w Częstochowie

ul. Dąbrowskiego 17, tel. 17-62.
 Poleca papier, bibuły, materiały piśmienne
 i przybory szkolne.
 Dla odsprzedawców rabat.

Do Naszych Sz. Prenumeratorów!!!

Administracja naszego Wydaw-
 nictwa uprzejmie prosi naszych
 Sz. Prenumeratorów o staranne
 i czytelne wypisywanie nazwisk i
 dokładne podawanie adresów na
 przekazach pieniężnych jak rów-
 nież i wszelkiej korespondencji.

MIKROSKOPY

Lekarskie - Przemysłowe
TRICHINOSKOPIE
 podręczne
KOLORYMETRY
BOYAR WARSZAWA,
 Krak. Przedm. 9

ROBOTNIKÓW

niewykwalifikowanych

poszukuje

BETONOWNIA MIEJSKA

Częstochowa, ul. Bystra Nr. 16.
 Zgłoszenia w godzinach 8—14.

...kiedy swej fortuny chce zrobić pocztówkę,
 przyjeżdża do Warszawy po dom, blat, meble,
 bieliznę z Częstochowy, Piotrkowa, Łowicza,
 najdziej na Kruczą osterdziej do 1. Wasowia
WIELKI WYBÓR

Domów-Płaców-Kolonii-Mojatków-

Obiektów Fabrycznych

I. WASOWIAZ

Warszawa, ul. Krucza 46, telefon 9-92-07.

Zawiadomienie

Magazyn i Biuro Koncesjonowanej Hur-
 towni Owoców i Warzyw
LUCJAN MICHALCZEWSKI
 przeniesione zostały z ul. Dąbrowskiego 17 na
 ul. Narutowicza 19/23.
 Codziennie świeże transporty Owoców i Wa-
 rzyw. Biuro czynne od 7 do 19 bez przerwy.

Zawiadomienie

Szan. Odbiorców, że sklep części rowerowych
 przeniesiony został z R. Ryku 14 na Włodarską
 mieszkanie ul. Piłsudskiego 27.

M. RESPONDEK.

Rok zał. 1858

C. HARTWIG

SPÓŁKA AKCYJNA

MIĘDZYNARODOWI EKSPEDYTORZY

Oddział w Warszawie, ul. Świętokrzyska Nr 23

Agentura w Częstochowie

BIURA MAGAZYNY Tel. 21-12 Dąbrowskiego 4
 Kilińskiego 3

Załatwianie wszelkich zleceń ekspedytorskich

Niema pieczywa

bez drożdży Bieżanowskich

Zastępstwo: **Eugeniusz Piernikarski**,
 Częstochowa, ul. Mała 12. — telefon Nr. 1662.

Butelki apteczne tylko dla aptek

do nabycia w firmie:
HURTOWNIA SZKŁA
T. PIĄTKOWSKI
 Częstochowa, Al. Wolności 11.
 tel. 12-90

Szlifowanie i ostrzenie

brzytw, nożycek, maszynek
 do włosów, do mięsa oraz
 reperacje. Przyjmuje zamó-
 wienia od 3—8 Narutowicza
 32. **Szewczyk**

Kit do okien i karbid

do nabycia w Hurtowni Szkła
T. Piątkowski
 Częstochowa,
 Al. Wolności 11, tel. 12-90

Oprawa portretów

II Aleja 40

Skład Główny:
 Warszawa, ul. Miodowa 14

ORGANKI HONHERA

w 35 odmianach
 nadeszły:
„CENTRALA WOLSKA”
 WARSZAWA
 ul. Chłodna 68, — tel. 290-15
 Prowincja za zaliczeniem.

UWAGA! UWAGA!

Biżuteria Gabinetowa i Inna, Futu-
 raly biżuteryjne, Kwiaty sztuczne
 i wyroby przemysłu ludowego
 w największym wyborze
 dostarczane
 po cenach najniższych
DOM HANDLOWY D. I. T. HERBST
 Warszawa, Wspólna 61, tel. 6-76-57
 Stal — nadchodzą nowe!

DUŻY WYBÓR MEBLI

nowoczesnych sypialni, oraz
 mebli biurowych, po cenach
 przystępnych

M. Stobiński
 Narutowicza 26 (naprzeciw szkoły).

Butelki NIE tylko dla Aptek

sprzedaje firma
Z. Ryłski
 Częstochowa, Sobieskiego 34,
 telefonu 12-55.

HURTOWNIA

GALANTERII I NORYMBERSZCZYZNY STANISŁAW MUSZYŃSKI

Warszawa, Al. Jerozolimskie 6, tel.: 354-82 i 502-03
 posiada

duży wybór galanterii i norymberszczyzny.

Sprzedaż wyłącznie hurtowa.

Własna produkcja grzebleni i guzików.

UWAGA! GALANTERIA!

„DAL”

Tow. Handlu Międzynarodowego S. A.

Warszawa, Bartoszewicza 7, tel. 5.26.04

poleca na sezon **hurtowo** następujące artykuły:
 torby, portfele, portmonetki, paski, tornistry i teczki
 szkolne, walizki, pantofle filcowe i gimnastyczne,
 zabawki, grzeblenie, guziki, galanterię srebrną, sznu-
 rowadła, krawaty, organki, parasole, aparaty do go-
 lenia, wyroby bakelitowe.

Cennik na żądanie. Wysyłka towaru za zaliczeniem.

VASENOL-puder do nóg należy używać codziennie rano, wieczorem go lekko, wtedy nogi są zawsze suche, elastyczne i odporne.

Vasenol puder do nóg

DEBINĘ BUCZYNE BRZEZINĘ

szczy, kłose zakupuje
w partiach wagonowych

Inż. T. KWIATKOWSKI
Warszawa, Fabryczna 13

Żurnale M6d

STEFAN GINTER
Warszawa, Marszałkowska 122
Detal-Hurt-Wytw. poczt.

Według rozporządzenia o szkolnictwie zawodowo-kształcącym z dnia 29.IV.1941 r. są zobowiązani młodociani obojga płci w wieku od 14 do 18 lat, do uczęszczania do szkoły zawodowej.

MIEJSKA OBOWIĄZKOWA SZKOŁA ZAWODOWA w Częstochowie, ul. Kilińskiego 13

przyjmuje zgłoszenia młodocianych, którzy nie uczęszczają do innych szkół zawodowych.

ELEKTRODYN. Centra
PRADNICE I LAMPY ROWEROWE
BATERIE • LATARKI • ŻARÓWKI
ORGANKI HOHNERA • KARZELKI
CENTRALA LATAREK
WARSZAWA, MARZAŁKOWSKA 102

Nowootwarta

„Restauracja Kupiecka“

Aleja Kościuszki 28, tel. 28-24

połącza się Sz. Gościom, sympatykom i znajomym

Roman Kiteł

ELEKTR. KUCHENKI
kupno—kwestia załatwienia. Nie kupuje landy—
motele utrzymać solidną po prywatnej cenie
Inż. W. M. KURPIŃSKI, Aleja N. M. Panny N. 40
Przetwarzam kuchnie gazowe na elektryczne.
Przetwarzam instalacje z naciekanych sieci na miejscowe.

Sprzęt Rybacki

Pełne komplety żyłek, haczyków itp. Sieci i
płótna rybackie. Warszawa, Smólna 18 — 6

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO

Gnaszyńskiej fabryki tapet i papierów kolorowych S.A.

Telefon 17.90

Częstochowa, II Aleja 20.

Telefon 17.90

Poleca w hurcie — detalu: Tapety, papiery kolorowe i drukarskie, wszelkie wyroby papierowe i chodniki, torebki, płaszcze, fartuchy, ubrania i t. p.

Kupno

PAPY

bitumiczna i smo-
la kupie. — Dab-
kowskiego 29, m.
3, tel. 25-32.

MOTO-ROWER

100-250 cm³ kupie.
— Dabkowskiego
29, m. 3, tel.
25-32.

KUPUJE ZŁOTO

Sklep Komisowy
Rynek Narutowi-
cza 32. Zawodzie.
111.

KUPIE

sklep lub piwi-
nie w Częstocho-
wie. Wiadomość
„Gospoda War-
szawska“, II Aleja
20, m. 3, tel.
25-32.

KUPIE

teriera — pas, na-
chętnie czynię
Zgłoszenia „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

APARATY

FOTOGRAFICZ-
NE
kupujemy — bez
względnie na ty-
tuł „Kuriera“.

KUPIE

używany stół ku-
cheny, balie do
dziesiąt kąpieli.
Oferty „Kuriera“.

Lokale

1-3 POKOJE
z kuchnią i wy-
godami w śródmie-
ściu poszukuje.
— Zgłoszenia:
III Aleja 52, —
sklep w bramie.

DUŻY

pokój z wygod-
ami do wynajęcia.
Al. Wolności 81,
m. 11.

URZĘDNIK

poszukuje pokoju z
kuchnią z wygod-
ami lub bez.
Zgłoszenia: „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

POTRZEBNY

peki i uniwersal-
ny dla urzędnika
z zarządem i lu-
wreszcie. Oferty
„Kuriera“ pod „Kupno“.

POSZUKUJE

poszukuje pokoju z
kuchnią i wygod-
ami. Oferty „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

DO WYNAJĘCIA

trzy pokoje, ku-
chnia, wygodne
Wasyngtona 22.

Nauka

i wychowanie

NIEMIECKIEGO

kierowców, kon-
wersacji, bilans-
wania, nauce.
Pilsudskiego 19,
m. 2. Jeden zwo-
dzina. 2958

SZKOŁA

TANCOW
Kosteczki. Wa-
syngtona 22. Za-
pisz codziennie.
Praktyczne: ar-
tyści i t. p.

Kupno

PAPY

bitumiczna i smo-
la kupie. — Dab-
kowskiego 29, m.
3, tel. 25-32.

MOTO-ROWER

100-250 cm³ kupie.
— Dabkowskiego
29, m. 3, tel.
25-32.

KUPUJE ZŁOTO

Sklep Komisowy
Rynek Narutowi-
cza 32. Zawodzie.
111.

KUPIE

sklep lub piwi-
nie w Częstocho-
wie. Wiadomość
„Gospoda War-
szawska“, II Aleja
20, m. 3, tel.
25-32.

KUPIE

teriera — pas, na-
chętnie czynię
Zgłoszenia „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

APARATY

FOTOGRAFICZ-
NE
kupujemy — bez
względnie na ty-
tuł „Kuriera“.

KUPIE

używany stół ku-
cheny, balie do
dziesiąt kąpieli.
Oferty „Kuriera“.

Lokale

1-3 POKOJE
z kuchnią i wy-
godami w śródmie-
ściu poszukuje.
— Zgłoszenia:
III Aleja 52, —
sklep w bramie.

DUŻY

pokój z wygod-
ami do wynajęcia.
Al. Wolności 81,
m. 11.

URZĘDNIK

poszukuje pokoju z
kuchnią z wygod-
ami lub bez.
Zgłoszenia: „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

POTRZEBNY

peki i uniwersal-
ny dla urzędnika
z zarządem i lu-
wreszcie. Oferty
„Kuriera“ pod „Kupno“.

POSZUKUJE

poszukuje pokoju z
kuchnią i wygod-
ami. Oferty „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

DO WYNAJĘCIA

trzy pokoje, ku-
chnia, wygodne
Wasyngtona 22.

Nauka

i wychowanie

NIEMIECKIEGO

kierowców, kon-
wersacji, bilans-
wania, nauce.
Pilsudskiego 19,
m. 2. Jeden zwo-
dzina. 2958

SZKOŁA

TANCOW
Kosteczki. Wa-
syngtona 22. Za-
pisz codziennie.
Praktyczne: ar-
tyści i t. p.

Kupno

PAPY

bitumiczna i smo-
la kupie. — Dab-
kowskiego 29, m.
3, tel. 25-32.

MOTO-ROWER

100-250 cm³ kupie.
— Dabkowskiego
29, m. 3, tel.
25-32.

KUPUJE ZŁOTO

Sklep Komisowy
Rynek Narutowi-
cza 32. Zawodzie.
111.

KUPIE

sklep lub piwi-
nie w Częstocho-
wie. Wiadomość
„Gospoda War-
szawska“, II Aleja
20, m. 3, tel.
25-32.

KUPIE

teriera — pas, na-
chętnie czynię
Zgłoszenia „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

APARATY

FOTOGRAFICZ-
NE
kupujemy — bez
względnie na ty-
tuł „Kuriera“.

KUPIE

używany stół ku-
cheny, balie do
dziesiąt kąpieli.
Oferty „Kuriera“.

Lokale

1-3 POKOJE
z kuchnią i wy-
godami w śródmie-
ściu poszukuje.
— Zgłoszenia:
III Aleja 52, —
sklep w bramie.

DUŻY

pokój z wygod-
ami do wynajęcia.
Al. Wolności 81,
m. 11.

URZĘDNIK

poszukuje pokoju z
kuchnią z wygod-
ami lub bez.
Zgłoszenia: „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

POTRZEBNY

peki i uniwersal-
ny dla urzędnika
z zarządem i lu-
wreszcie. Oferty
„Kuriera“ pod „Kupno“.

POSZUKUJE

poszukuje pokoju z
kuchnią i wygod-
ami. Oferty „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

DO WYNAJĘCIA

trzy pokoje, ku-
chnia, wygodne
Wasyngtona 22.

Nauka

i wychowanie

NIEMIECKIEGO

kierowców, kon-
wersacji, bilans-
wania, nauce.
Pilsudskiego 19,
m. 2. Jeden zwo-
dzina. 2958

SZKOŁA

TANCOW
Kosteczki. Wa-
syngtona 22. Za-
pisz codziennie.
Praktyczne: ar-
tyści i t. p.

Kupno

PAPY

bitumiczna i smo-
la kupie. — Dab-
kowskiego 29, m.
3, tel. 25-32.

MOTO-ROWER

100-250 cm³ kupie.
— Dabkowskiego
29, m. 3, tel.
25-32.

KUPUJE ZŁOTO

Sklep Komisowy
Rynek Narutowi-
cza 32. Zawodzie.
111.

KUPIE

sklep lub piwi-
nie w Częstocho-
wie. Wiadomość
„Gospoda War-
szawska“, II Aleja
20, m. 3, tel.
25-32.

KUPIE

teriera — pas, na-
chętnie czynię
Zgłoszenia „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

APARATY

FOTOGRAFICZ-
NE
kupujemy — bez
względnie na ty-
tuł „Kuriera“.

KUPIE

używany stół ku-
cheny, balie do
dziesiąt kąpieli.
Oferty „Kuriera“.

Lokale

1-3 POKOJE
z kuchnią i wy-
godami w śródmie-
ściu poszukuje.
— Zgłoszenia:
III Aleja 52, —
sklep w bramie.

DUŻY

pokój z wygod-
ami do wynajęcia.
Al. Wolności 81,
m. 11.

URZĘDNIK

poszukuje pokoju z
kuchnią z wygod-
ami lub bez.
Zgłoszenia: „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

POTRZEBNY

peki i uniwersal-
ny dla urzędnika
z zarządem i lu-
wreszcie. Oferty
„Kuriera“ pod „Kupno“.

POSZUKUJE

poszukuje pokoju z
kuchnią i wygod-
ami. Oferty „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

DO WYNAJĘCIA

trzy pokoje, ku-
chnia, wygodne
Wasyngtona 22.

Nauka

i wychowanie

NIEMIECKIEGO

kierowców, kon-
wersacji, bilans-
wania, nauce.
Pilsudskiego 19,
m. 2. Jeden zwo-
dzina. 2958

SZKOŁA

TANCOW
Kosteczki. Wa-
syngtona 22. Za-
pisz codziennie.
Praktyczne: ar-
tyści i t. p.

Kupno

PAPY

bitumiczna i smo-
la kupie. — Dab-
kowskiego 29, m.
3, tel. 25-32.

MOTO-ROWER

100-250 cm³ kupie.
— Dabkowskiego
29, m. 3, tel.
25-32.

KUPUJE ZŁOTO

Sklep Komisowy
Rynek Narutowi-
cza 32. Zawodzie.
111.

KUPIE

sklep lub piwi-
nie w Częstocho-
wie. Wiadomość
„Gospoda War-
szawska“, II Aleja
20, m. 3, tel.
25-32.

KUPIE

teriera — pas, na-
chętnie czynię
Zgłoszenia „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

APARATY

FOTOGRAFICZ-
NE
kupujemy — bez
względnie na ty-
tuł „Kuriera“.

KUPIE

używany stół ku-
cheny, balie do
dziesiąt kąpieli.
Oferty „Kuriera“.

Lokale

1-3 POKOJE
z kuchnią i wy-
godami w śródmie-
ściu poszukuje.
— Zgłoszenia:
III Aleja 52, —
sklep w bramie.

DUŻY

pokój z wygod-
ami do wynajęcia.
Al. Wolności 81,
m. 11.

URZĘDNIK

poszukuje pokoju z
kuchnią z wygod-
ami lub bez.
Zgłoszenia: „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

POTRZEBNY

peki i uniwersal-
ny dla urzędnika
z zarządem i lu-
wreszcie. Oferty
„Kuriera“ pod „Kupno“.

POSZUKUJE

poszukuje pokoju z
kuchnią i wygod-
ami. Oferty „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

DO WYNAJĘCIA

trzy pokoje, ku-
chnia, wygodne
Wasyngtona 22.

Nauka

i wychowanie

NIEMIECKIEGO

kierowców, kon-
wersacji, bilans-
wania, nauce.
Pilsudskiego 19,
m. 2. Jeden zwo-
dzina. 2958

SZKOŁA

TANCOW
Kosteczki. Wa-
syngtona 22. Za-
pisz codziennie.
Praktyczne: ar-
tyści i t. p.

Kupno

PAPY

bitumiczna i smo-
la kupie. — Dab-
kowskiego 29, m.
3, tel. 25-32.

MOTO-ROWER

100-250 cm³ kupie.
— Dabkowskiego
29, m. 3, tel.
25-32.

KUPUJE ZŁOTO

Sklep Komisowy
Rynek Narutowi-
cza 32. Zawodzie.
111.

KUPIE

sklep lub piwi-
nie w Częstocho-
wie. Wiadomość
„Gospoda War-
szawska“, II Aleja
20, m. 3, tel.
25-32.

KUPIE

teriera — pas, na-
chętnie czynię
Zgłoszenia „Kur-
ier“, pod „Kupno“.

APARATY

FOTOGRAFICZ-
NE
kupujemy — bez
względnie na ty-
tuł „Kuriera“.

KUPIE

używany stół ku-
cheny, balie do
dziesiąt kąpieli.
Oferty „Kuriera“.

Lokale

1-3 POKOJE
z kuchnią i wy-
godami w śródmie-
ściu poszukuje.
— Zgłoszenia:
III Aleja 52, —
sklep w bramie.

DUŻY

pokój z wygod-
ami do wynajęcia.
Al. Wolności 81,
m. 11.

URZĘDNIK